

23ste vergadering

Dinsdag 6 mei 2003

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Braks

Tegenwoordig zijn 58 leden, te weten:

Baarda, De Beer, Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman, Bierman-Beukema toe Water, Boorsma, Braks, Broekers-Knol, Van den Broek-Laman Trip, Van Bruchem, Castricum, Doesburg, Dölle, Dupuis, Van Eekelen, Eversdijk, Ginjaar, Groen, Van Heukelum, Hofstede, Holdijk, Van den Hul-Omta, Jaarsma, Jurgens, Ketting, Kneppers-Heijnert, Kohnstamm, Van Leeuwen, Lemstra, Van der Linden, Lodders-Elfferich, Luijten, Maas-de Brouwer, Meindertsma, Pastoor, Platvoet, Le Poole, Rabbinge, Rensema, Rosenthal, Van Schijndel, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Tan, Terlouw, Van Thijn, Timmerman-Buck, Varekamp, Ter Veld, Walsma, Werner, Witteveen, Woldring, De Wolff en Wolfson,

en de heer Donner, minister van Justitie.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Zwerver, wegens deelname aan een vergadering van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa;

Van Gennip, wegens deelname aan een bijeenkomst van Voorzitters van de Vaste Kamercommissies voor Buitenlandse Zaken van de Europese Unie;

Lycklama à Nijeholt, De Boer en Van der Lans, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Aangezien voor de wijziging van een algemene maatregel van bestuur en voor een nieuw verdrag, ter stilzwijgende goedkeuring voorgelegd en gedrukt onder de nrs. 28809 en 28814, de termijnen zijn verstreken, stel ik vast dat wat deze Kamer betreft aan uitdrukkelijke goedkeuring van deze wijziging van de algemene maatregel van bestuur en van dit verdrag geen behoefte bestaat.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij het debat over **de spoorwegen**, te weten: - de motie-Wolfson c.s. over een meerjarig herstelplan en alternatieve beheersvormen (27482, 27216, nr. 145f).

(Zie vergadering van 15 april 2003.)

De **voorzitter**: Ik stel vast dat de motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Aanpassing van Boek 3 en Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, de Telecommunicatiewet en de Wet op de economische delicten inzake elektronische handtekeningen ter uitvoering van richtlijn nr. 1999/93/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 13 december 1999 betreffende een gemeenschappelijk kader voor elektronische handtekeningen (PpbEG L 13) (Wet elektronische handtekeningen) (27743);**
- **Regeling van cassatie in Antilliaanse en Arubaanse uitleveringszaken (27797, R1686);**
- **Wijziging en aanvulling van een aantal bepalingen in het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten met betrekking tot de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel (aanpassing ontnemingswetgeving) (28079);**
- **Wijziging van de rijkswet van 20 december 1989, houdende regeling van pensioenen en uitkeringen aan gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba (Stb. 1990, 15) (28121, R1707);**
- **Regels over de documentatie van vennootschappen (Wet documentatie vennootschappen) (28217);**
- **Wijziging van de Wet op het primair onderwijs in verband met afschaffing van de bestedingsverplichting ten aanzien van de formatie ten behoeve van het onderwijs aan leerlingen van 4 tot en met 7 jaar (28729).**

Voorzitter

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de regeling van het DNA-onderzoek in strafzaken in verband met het vaststellen van uiterlijk waarneembare persoonskenmerken uit celmateriaal (28072).**

De **voorzitter**: Ik heet de minister van Justitie van harte welkom!

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Witteveen** (PvdA): Mijnheer de voorzitter. Deze nieuwe wijziging van de regeling van het DNA-onderzoek in strafzaken is geen principiële koerswijziging. Het betreft een aanpassing van de bestaande regels in het Wetboek van Strafvordering aan nieuwe technologische mogelijkheden om de identiteit van verdachten vast te stellen, op basis van bij het onderzoek gevonden lichaamsmateriaal. De vooruitgang van de DNA-onderzoekstechnologie maakt het mogelijk meer uiterlijk waarneembare persoonskenmerken van de verdachte te achterhalen. Dit draagt uiteraard bij aan de oplossing van misdrijven en de berechting van de daders daarvan. Het voorstel is wat onze fractie betreft een wenselijke wettelijke uitbreiding van het areaal.

Wij hebben wel een vraag over de wetgevingstechniek. In artikel 151d, tweede lid, en artikel 195f, tweede lid, wordt het onderwerp van het DNA-onderzoek, te weten uiterlijk waarneembare persoonskenmerken, nader bepaald. Het is gericht op het vaststellen van het geslacht, het ras of andere bij algemene maatregel van bestuur aangewezen, uiterlijk waarneembare persoonskenmerken. Dit nu is een ongewone constructie.

De wetgever noemt zelf twee kenmerken, geslacht en ras, en laat het aan de algemene maatregel van bestuur over om andere uiterlijke kenmerken te omschrijven. Een heel zware wettelijke procedure met parlementaire goedkeuring komt zo op één lijn te staan met een tamelijk lichte regelingsprocedure, waarin het parlement zich niet uitdrukkelijk over een toegevoegd kenmerk, dat

inmiddels dan ook technisch binnen bereik moet zijn gekomen, uitspreekt. Dat is niet alleen ongebruikelijk, het roept ook de vraag op hoe dit verschil te rechtvaardigen is.

Het was natuurlijk mogelijk geweest om in de wet limitatief de gronden op te sommen die nu gelden. Bij opkomst van een nieuwe technische mogelijkheid zou men dan de wet moeten wijzigen. Met het ingetrokken amendement-Halsema/Albayrak/Rouvoet werd die weg gekozen. De indieners hebben zich er echter door de minister van laten overtuigen dat dit een te zware procedure zou zijn. Nu wordt de zaak geheel aan de opsteller van de algemene maatregel van bestuur overgelaten, wat een verlies aan rechtszekerheid en parlementaire betrokkenheid betekent. Een middenweg zou zijn geweest om de AMvB met een voorhangprocedure toe te rusten. Kan de minister uitleggen waarom dat hier niet is gebeurd?

Bij DNA-onderzoek spelen behalve technische kwesties ook principiële afwegingen van rechtsbelangen. Zo is de privacy van betrokkenen altijd in het geding. Door de beperking tot uiterlijk waarneembare persoonskenmerken is aan dat belang in deze wet recht gedaan.

Intussen ligt bij de Tweede Kamer een veel verder strekkend wetsvoorstel over DNA-onderzoek bij veroordeelden. Ik verwacht dat bij dat wetsvoorstel de belangenafweging veel moeilijker zal zijn, omdat daarbij nog vele principiële kwesties moeten worden onderzocht, maar alles op zijn tijd. Voor dit moment zijn wij zeer benieuwd naar de reactie van de minister.

□

De heer **Van de Beeten** (CDA): Voorzitter. Bij de eerste discussie in de vaste commissie voor Justitie over dit wetsvoorstel was collega Rosenthal tamelijk kritisch over de vraag of in het wetsvoorstel wel de juiste belangenafweging was gemaakt. Mijn eerste reactie op die kritische houding was wat sceptisch. Maar, zeker na de stukkenwisseling die heeft plaatsgevonden, moet ik zeggen dat ik zijn kritische noot wel kan begrijpen. Die zal dan ook de kern zijn van de vragen die ik de minister zal stellen.

Om te beginnen wil ik echter ingaan op een punt dat ook door

collega Witteveen aan de orde is gesteld, de wijze van wetgevingstechniek met betrekking tot de algemene maatregel van bestuur. Ik deel de teneur van zijn opmerking. Ik verbind daaraan de vraag of de minister een onderdeel van de Nederlandse strafwetgeving kan noemen, met name natuurlijk uit het Wetboek van Strafvordering, waarbij een vergelijkbare techniek is gehanteerd. Wat is daar dan de rechtvaardiging voor?

Ik onderschrijf de opmerking van collega Witteveen dat het voor de hand zou hebben gelegen om een voorhangprocedure in te bouwen en wel om de volgende reden. Op het moment dat de rechter een nieuw kenmerk zou moeten toetsen aan het in de wet neergelegde criterium, zou het feit dat het parlement zich erover heeft uitgesproken voor de rechter mede maatgevend kunnen zijn voor het antwoord op de vraag of inderdaad aan het in de wet oorspronkelijk neergelegde criterium is voldaan. Dat zal nu niet het geval zijn, met als consequentie dat het risico aanwezig is – ik heb dit ook in het voorlopig verslag aan de orde gesteld – dat de rechter straks in een voorkomend geval zal zeggen: deze door de algemene maatregel van bestuur aangewezen kenmerken zijn niet in overeenstemming met het wettelijk criterium en daarom laat ik bijvoorbeeld de bewijsmiddelen geheel buiten toepassing. Dit met alle gevolgen van dien, namelijk dat een zaak kapotgaat, met alle repercussies daarvan in de publieke opinie. De vraag is dus of het wel wijs was dat die mogelijkheid niet is gehanteerd.

Daar komt nog bij dat er een complicatie is gelegen in de formulering van het in de wet neergelegde criterium. Op de vragen die ik heb gesteld met betrekking tot persoonskenmerken en verschillende situaties zoals ik deze heb geschetst in het voorlopig verslag, is een antwoord gekomen in de memorie van antwoord waarbij heel nadrukkelijk is gezegd: het gaat om uiterlijk waarneembare kenmerken die vanaf de geboorte de betrokken onbekende verdachte moeten hebben aangekleefd. Maar dat "vanaf de geboorte" staat weer niet in het wettelijke criterium. Mijn vraag aan de minister is of dit niet zo in de tekst van het wetsvoorstel geformuleerd had moeten zijn.